

Dosarul nr. 2ra-628/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: C. Troianovschi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, I. Muruianu, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Grigore Țugulschii și Alexei Vrabie cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2018 Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Țugulschii și Alexei Vrabie cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 01 ianuarie 2017, în cadrul întreprinderii „Beneploy” SRL, au fost angajați Țugulschii Grigore în funcția de electrician-șef, iar Vrabie Alexei în calitate de lăcătuș-electrician-contractor.

În luna iulie 2017, la carieră s-a produs un incendiu în rezultatul căruia au fost deteriorate două motoare electrice, care puneau în funcțiune benzile de transportare a zăcămintelor extrase, fapt ce a adus la stoparea întregii activități a întreprinderii.

Responsabili de defectarea transformatoarelor electrice se fac Țugulschii Grigore și Vrabie Alexei, or, conform obligațiilor de serviciu, pârâții urmau să verifice toate instalațiile electrice ale carierei, pentru o activitate eficientă și fără abateri de la graficul de serviciu.

Potrivit pct. 5 din contractul individual de muncă, angajații erau obligați să realizeze integral și în termen norma de muncă și celelalte sarcini ce decurg din funcția sau postul deținut, și să răspundă de îndeplinirea lor față de angajator, să respecte întocmai regulile stabilite prin Regulamentul de ordine internă al unității, ordinele emise de angajator, prin

celelalte regulamente interne, instrucțiuni de funcție/de serviciu și normele de protecție a muncii.

În rezultatul anchetei de serviciu din 18 august 2017, s-a stabilit că motorul electric 11/1500 (codul XXXXX) este ireparabil și urmează să fie înlocuit cu unul nou, iar motorul electric 11/1500 (codul XXXXX) necesită să fie reparat.

A susținut că prin deteriorarea acestor două motoare electrice, întreprinderii i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 8040 de lei (pentru reparația motorului electric 11/1500, pentru care a achitat suma de 3240 de lei și pentru procurarea unui alt motor cu costul de 4800 de lei), fapt confirmat prin factura fiscală nr. FA5850646 din 02 noiembrie 2017, precum și pentru procurarea transformatorului TOJIY 1075/5 la prețul de 6016,40 de lei.

În acest sens, a notat că în anul 2017 a fost procurat un transformator electric, însă din cauza instalării incorecte de către Țugulschii Grigore și Vrabie Alexei, a survenit incendiul în rezultatul căruia acesta a fost distrus în întregime din care motiv întreprinderea a fost nevoită, neplanificat, să procure un alt transformator pentru neîntreruperea activității carierei.

De asemenea, la 11 mai 2018 a fost procurat și instalat transformatorul TOJIY 10 75/5, la prețul de 6016,40 lei, fapt confirmat prin factura fiscală nr. 3300000038124 din 11 mai 2018.

Astfel, întreprinderii i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime totală de 14056,40 de lei.

Consideră că prejudiciul material cauzat urmează să fie suportat de către angajații Țugulschii Grigore și Vrabie Alexei în temeiul răspunderii materiale depline.

Întru soluționarea pe cale amiabilă a litigiului, la 18 mai 2018 și respectiv la 13 iulie 2018, a expediat în adresa lui Țugulschii Grigore și Vrabie Alexei somațiile nr. 11/97 și nr. 11/111, solicitând compensarea benevolă a prejudiciului material cauzat întreprinderii în mărime de 14.056,40 de lei, însă nu s-a soldat cu succes.

În contextul expus, a solicitat Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată admiterea acțiunii și încasarea în mod solidar din contul lui Grigore Țugulschii și Alexei Vrabie a sumei de 14.056,40 de lei cu titlu de prejudiciu material și 422 de lei taxa de stat.

Prin hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea depusă de Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile referindu-se că în speță nu s-au constatat temeiuri pentru antrenarea răspunderii materiale depline a salariaților Grigore Țugulschii și Alexei Vrabie, deoarece funcția de lăcătuș-electrician-contactor, pe care o deține Vrabie Alexei, nu cade sub incidența Nomenclatorului funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală sau colectivă (de brigadă) deplină, precum și a contractelor-tip cu privire la răspunderea materială deplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29 aprilie 2004, iar cu Grigore Țugulschii nu a fost încheiat un contract de răspundere materială a salariaților.

Au reținut instanțele de judecată ierarhic inferioare, că prin ordinul Societății cu Răspundere Limitată „Beneploy” nr. 5 din 15 august 2017 s-a dispus crearea comisiei de stabilire a prejudiciului material cauzat și de efectuare a anchetei de serviciu în componența reprezentantului administrației, Ion Ghilașcu și reprezentantul salariaților, Oleg Jivală (f.d. 24).

Din ordinul nominalizat rezultă că în comisia de efectuare a anchetei de serviciu nu au fost antrenați specialiști în materie (electricitate), fiind desemnați doar doi membri – reprezentantul administrației Societății cu Răspundere Limitată „Beneploy” și reprezentantul salariaților.

Astfel, Societatea cu Răspundere Limitată „Beneploy” nu a făcut dovada faptului că Ion Ghilașcu, reprezentantul administrației în comisia dată, este specialist în materia electricității, în acest sens nefiind administrat nici un înscris probatoriu din care să rezulte calificarea acestuia în materia vizată.

La fel, din actele cauzei nu se atestă dovezi că Societatea cu Răspundere Limitată „Beneploy” a solicitat explicații scrise de la pârâți Grigore Țugulschii și Alexei Vrabie sau să fie constatat refuzul acestora de a le da pe marginea cazului dat.

Or, dispozițiile articolului 342 alin. (1) – (4) din Codul muncii, cert, expres și imperativ stipulează că, până la emiterea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit și a cauzelor apariției lui.

Pentru efectuarea anchetei de serviciu, angajatorul este în drept să creeze, prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), o comisie cu participarea specialiștilor în materie.

Pentru stabilirea cauzei apariției prejudiciului material este obligatorie solicitarea unei explicații în scris de la salariat. Refuzul de a o prezenta se consemnează într-un proces-verbal semnat de câte un reprezentant al angajatorului și, respectiv, al salariaților.

Salariatul are dreptul să ia cunoștință de toate materialele acumulate în procesul anchetei de serviciu, ceea ce în litigiul respectiv nu se atestă.

Mai mult ca atât, actul de efectuare a anchetei de serviciu a fost semnat unilateral de către membrul comisiei, reprezentantul administrației SRL „Beneploy”, Ion Ghilașcu, nefiind semnat de celălalt membru, reprezentant al salariaților - Oleg Jivală.

La 19 februarie 2020 Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Bajurean Ghenadie în baza mandatului seria MA nr. 1420046 din 22 mai 2019, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de apel Chișinău și hotărârii din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului Societatea Comercială „Beneploy” Societate cu Răspundere Limitată a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A susținut că vinovăția intimaților Țugulschii Grigore și Vrabie Alexei a fost stabilită prin ancheta de serviciu desfășurată pe acest caz.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 decembrie 2019, iar la 19

decembrie 2019 copia acesteia a fost expediată în adresa Societății Comerciale „Benemploy” Sotate cu Răspundere Limitată și avocatului Bajurean Ghenadie (f.d.148), recepționată de către ultimul la 20 decembrie 2019 prin intermediul oficiului poștal (f.d. 154).

Astfel, recursul, declarat la 19 februarie 2020, este în termen.

La 03 martie 2020 în adresa lui Țugulschii Grigore și Vrabie Alexei a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Sotatea Comercială „Benemploy” Sotate cu Răspundere Limitată, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d.158), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sotatea Comercială „Benemploy” Sotate cu Răspundere Limitată nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Societatea Comercială „Benemploy” Societate cu Răspundere Limitată, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Societatea Comercială „Benemploy” Societate cu Răspundere Limitată ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea Comercială „Benemploy” Societate cu Răspundere Limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Dumitru Mardari

judecătoria

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic